

Силабус
навчальної дисципліни
Теорія та методика навчання технологій в старшій школі
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ТЕХНОЛОГІЇ)»
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
галузь знань А Освіта
спеціальність А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
предметною спеціальністю А4.10 Середня освіта (Технології)
освітня кваліфікація: магістр з середньої освіти (технології)

Викладачі	Ольга КУРИЛО
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/kurylo-olga-yuriyivna/
Контактний тел.	+38066 05 58 391
Е-mail викладачів:	olgakurilo1990@gmail.com / oy_kurylo@bdpu.org.ua
Графік консультацій	П'ятниця 16.10-17.30

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
8/240	32	32	176	Залік, курсова робота, екзамен

Семестр: 1, 2

Мова навчання: українська

Ключові слова: технології, технологічна підготовка, профільна підготовка, технологічна освіта, освітній процес, методика навчання технологій, вчитель технологій, старша школа.

Мета та предмет курсу: теоретична і практична підготовка майбутніх учителів технологій до реалізації державних стандартів змісту освітньої галузі «Технології» в старших класах закладів загальної середньої освіти.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК-2. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності; творчого самовираження (культурна компетентність).

СК-2. Здатність використовувати та удосконалювати методи, організаційні форми та засоби навчання, розкриваючи закономірності засвоєння знань, умінь і навичок, виявляючи суть процесу формування переконань і досвіду.

СК-4. Здатність до рефлексії, самовдосконалення і підвищення рівня педагогічної майстерності.

СК-9. Здатність до застосовування інформаційно-комунікаційних технологій для демонстрації друкованих та графічних документів; уміння створювати презентації; систематизувати й обробляти дані за допомогою таблиць, технологічних карт, будувати порівняльні таблиці і виявляти закономірності за допомогою комп'ютера; застосовувати інформаційні технології для моделювання процесів і об'єктів, виконання креслень і ескізів.

ПРН-2. Здатність застосовувати педагогічні інновації, науковий досвід в освітній галузі, визначати доцільність їх впровадження в освітньому процесі загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти.

ПРН-5. Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у формі презентації та написання статті за результатами проведених досліджень, використовуючи сучасні засоби комунікацій.

ПРН-6. Здатність використовувати механізми постійного самовдосконалення в професійній освіті, мотивувати учнів до саморозвитку.

ПРН-8. Здатність до нестандартного вирішування наукових завдань, формулювати оригінальні теоретичні й практичні висновки (рекомендації), прогнозувати розвиток досліджуваних явищ, творчо застосовувати сучасні методи та методики наукового пошуку для власного професійного зростання з дотриманням культури академічної доброчесності.

Зміст курсу:

Тема 1. Концептуальні засади технологічної підготовки учнів старшої школи

Змістова характеристика технологічного навчання (на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти). Змістова характеристика профільної середньої освіти (на основі Державного стандарту профільної середньої освіти).

Тема 2. Історико-педагогічний огляд розвитку профільної технологічної підготовки учнів

Історія становлення профільного технологічного навчання. Організація профільного технологічного навчання: український контекст і зарубіжний досвід.

Тема 3. Моделі профільної технологічної підготовки учнів старших класів

Сутність понять «моделювання» та «модель». Моделі організації профільного технологічного навчання.

Тема 4. Педагогічне проєктування змісту технологічної підготовки учнів старшої школи

Педагогічне проєктування в технологічній освіті: сучасні виклики та підходи. Система діяльності і знань у контексті технологічної освіти. Структура програми курсу «Технологія» як навчального предмета.

Тема 5. Урок як основна форма організації технологічного навчання: еволюція та адаптація

Еволюція та сучасні типи уроків: форми, особливості та перспективи. Адаптація уроку технологічного навчання до сучасних вимог. Система самоаналізу вчителя як запорука ефективності освітнього процесу.

Тема 6. Методи та засоби ефективного профільного технологічного навчання

Методи профільного технологічного навчання. Засоби профільного технологічного навчання.

Тема 7. Сучасні педагогічні технології у профільному навчанні: проблемний, диференційований та інтерактивний підходи

Проблемна технологія навчання. Технологія індивідуалізації та диференціації навчання. Інтерактивна технологія навчання.

Тема 8. Проєктна технологія у профільному навчанні старшокласників: методика, етапи та оцінювання

Проєктне навчання як інструмент сучасної освіти. Типи проєктів у навчальній діяльності: класифікація та особливості. Метод проєктів як засіб розвитку компетентностей учнів на уроках технологій. Ключові аспекти використання методу проєктів. Проєктна діяльність у предметі «Технології»: етапи виконання та критерії оцінювання.

Тема 9. Проєктування професійного успіху: методи та підходи до вибору кар'єри

Професійне самовизначення: шлях до успіху. Кар'єра та її значення: як зробити правильний вибір.

Тема 10. Глобальні виклики та економічна та екологічна культура старшокласників

Глобальні виклики сучасності: демографія, екологія, енергетика. Шляхи розв'язання глобальних проблем: демографічні, екологічні та енергетичні виклики. Від техногенних катастроф до екологічних інновацій: як зменшити ризики для планети. Економічне обґрунтування проєкту: витрати, оцінка рентабельності та шляхи економії матеріальних ресурсів. Маркетингове обґрунтування проєкту: основи маркетингової діяльності та планування в умовах ринкової економіки.

Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, ілюстрування), самостійне спостереження, опора на життєвий досвід студента, проблемного викладання (проблемна дискусія), виконання творчих завдань.

Методи контролю і самоконтролю у навчанні: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, комбіноване опитування, письмовий і тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами («Кодекс доброчесності університетської спільноти Бердянського державного педагогічного університету» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/11/kodeks_dobrochesnosti_universytetskoyi_spilnoty_bdpu1.pdf))), а саме: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика використання штучного інтелекту визначається положенням БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/polityka_vykorystannya_shtuchnogo_intelektu_v_osvitnom_u_proczesi_berdyanskogo.pdf), зокрема при підготовці до практичних занять дозволено часткове використання ШІ для структурування матеріалу, підготовки презентацій, перекладання джерел з інших мов, забороняється копіювання та генерація неправдивих фактів, забороняється використовувати в контрольованому середовищі під час проведення заліку.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: освітні платформи інтерактивної взаємодії у форматі відео-конференції ZOOM, Google Meet; віртуальне навчальне середовище Moodle університету, що містить навчально-методичний комплекс дисципліни для ефективної взаємодії, самоосвіти та контролю освітніх результатів здобувачів; Google-сервіси (Keep, документи, презентації, форми, чат, календар, диск); ноутбук HP 255 G9 (6A1A9EA; мультимедійний проектор Optima GT 1080e; екран.

Система оцінювання та вимоги: внутрішня університетська 100-бальна шкала. Після вивчення навчальної дисципліни їх результати конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D

50-57	Е
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Узагальнені критерії оцінювання:

- «А», 90–100 балів – здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили;

- «В», 78–89 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи й задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

- «С», 65–77 балів – здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, у цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;

- «D», 58–64 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; із допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

- «Е», 50–57 бали – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);

- «FX», 35–49 балів – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);

- «F», 1–34 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання й відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

Розподіл балів, які отримують студенти:

1 семестр

Поточне тестування та самостійна робота		Залік	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Творче залікове завдання	
30	30	40	100

2 семестр

Поточне тестування та самостійна робота		Екзамен	Сума
Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Екзаменаційні білети	
30	30	40	100

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Інноваційні педагогічні технології у трудовому навчанні: навч.-метод. посібник / за заг. ред. О.М.Коберника, Г.В.Терещук. Умань : СПД Жовтий, 2008. 212 с.
2. Коберник О.М., А.І.Терещук. Теорія і методика профільного технологічного навчання учнів в старшій школі: навчальний посібник. Умань: ФОП Жовтий, 2013. 365 с.
3. Методика трудового навчання: проектно-технологічний підхід: навч. посіб. / за заг. ред. О.М.Коберника, В.К.Сидоренка. Умань : СПД Жовтий, 2008. 216 с.
4. Наукові засади методики навчання технологій : навч.-метод.посібник / За заг. ред. О.М.Коберника. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2013. 300 с.
5. Теорія і методика навчання технологій: навч. посіб. / за заг. ред. О.М.Коберник. Умань : ФОП Жовтий О.О., 2016. 480 с.
6. Трудове навчання в школі: проектно-технологічна діяльність. 5-11 класи навч. посіб. / за заг. ред. О.М. Коберника, В.В. Бербец, Н.В.Дубова. Х. :Вид. група «Основа», 2010. 256 с.

Додаткові

1. Біленко О. В., Пелагейченко М. Л. Технології : Підручник для 10 (11) класу закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту. Тернопіль : Астон, 2019. 272 с.
2. Інтерактивні технології на уроках трудового навчання: Методично-практичний посібник / Упорядник В.Г.Чемшит. Полтава: ПОППО, 2007. 120 с.
3. Кадемія М. Ю. Інтерактивні засоби навчання : навчально-методичний посібник. Вінниця : ТОВ «Планер», 2010. 217 с.
4. Коберник О.М. Креативні технології навчання : Навчальний посібник. Умань : ВПЦ « Візаві», 2016. 272 с.
5. Коберник О.М. Проектна технологія: теорія, історія, практика : монографія. Умань : ПП Жовтий О.О.2012 . 229 с.
6. Методика організації проектної діяльності старшокласників з технологій : метод. посіб. для вчителів, навч. прогр., варіат. модулі / А.І.Терещук, С. М. Дятленко. К. : Літера ЛТД, 2010. 128 с.
7. Навчальна програма. Технології. 10-11 класи. Рівень стандарту. Київ,

2017. 29 с.

8. Нісімчук А. С. Сучасні педагогічні технології : навч. посібник. К. : Просвіта, 2000. 363 с.

9. Освітні технології : [навчально-методичний посібник] / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.; за ред. О. М. Пехоти. К. : А.С.К., 2001. 256 с.

10. Пелагейченко М.Л. Професійний довідник учителя трудового навчання. Х. : Вид. група «Основа», 2013. 254 с.

11. Пелагейченко М.Л. Усі уроки технологій. 10-11 клас. Книга 1. Х.: Вид. група «Основа», 2018. 222с.

12. Пелагейченко М.Л. Усі уроки технологій. 10-11 клас. Книга 2. Х.: Вид. група «Основа», 2018. 222с.

13. Пелагейченко М.Л. Усі уроки технологій. 10-11 клас. Книга 3. Х.: Вид. група «Основа», 2018. 303с.

14. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: посібник наук.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.

Інтернет-ресурси

1. Освітні веб-сайти:

– <http://www.mon.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства освіти та науки України;

– <http://www.iteach.com.ua> – український сайт програми Intel «Навчання для майбутнього»;

– <http://edu.bdpu.org> сайт бібліотеки Бердянського державного педагогічного університету.

2. Офіційні веб-сторінки:

– <http://www.apsu.org.ua> – Академія педагогічних наук України;

– <http://www.kristti.kiev.ua> – Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів;

– <http://www.trudove.org.ua> – офіційний сайт учителів трудового навчання.

3. Українські освітні портали:

– <http://osvita.org.ua> – освітній портал – каталог освітніх ресурсів, новини освіти, вищі навчальні заклади України;

– <http://www.ccf.kiev.ua/> – соціальна освіта в Україні (організація семінарів, тренінгів, дистанційна освіта у галузі соціальної педагогіки);

– <http://school.kiev.ua/> – портал присвячений проблемам впровадження нових технологій в галузі середньої освіти України (Інформатика, підручники, матеріали, застосування комп'ютерів на уроках фізики, математики, іноземної мови, деяка інформація з Міністерства освіти та науки України, олімпіади, періодика);

– <http://edu.ukrsat.com/> – для вчителів – методичні розробки, навчальні програми, для учнів - бібліотеки, реферати, олімпіади, адреси шкіл Києва та України;

– <http://www.edu-ua.net> – освітня українська мережа. Міністерство освіти, Інститут змісту і методів навчання, перелік серверів установ, підлеглих міністерству освіти України, і ін.;

– <http://o-svit.iatp.org.ua> – каталог освітніх ресурсів О-СВІТ – інформація для учнів, студентів, педагогів, науковців;

– <http://www.osvita.org.ua/> – освітній портал. Події освіти, статті, каталог вищих навчальних закладів України;

– <http://www.uchobe.net.ua> – каталог освітніх закладів України;

– <http://www.intellect.org.ua> – мережа аналітичних центрів України.

4. Сайти, блоги та фахові групи:

– <http://urok.ippo.kubg.edu.ua/trud/> – каталог уроків;

– <http://media.ippo.kubg.edu.ua/?cat=16> – каталоги електронних освітніх ресурсів. Трудове навчання;

– <https://qrgo.page.link/BAx9a> Методичні кейси. Трудове навчання, технології, креслення.